

ئار بۇل كىلىتىن شىنجاڭ گازىتى ئۇيغۇر تىلىدە ئۇيغۇر تىلىدە

الدىڭغى 3 ماۋسەيدا 9 بانگە شىنجاڭغا جىنى ئىر تىللىون 100 مىللىارد يۋان قارىز اقشا تاراتتى

بانگە، مەمەلەكەتتىك ورگەندەتۋ بانگەسى، اۋىل شارۋاشلىغىن ورگەندەتۋ بانگەسى، بېجىورت - ەكسپورت بانگەسى سىندى 3 ساپاساتتىق بانگە تۈگەلدەي اۋتونومىيا-لى رايونىمەن ستراتەگىيالىق سەلبەستىك كەلىمەن جاساسىپ، 14 - بەسجىلدق " كەزىندە 3 تىللىون 770 مىللىارد يۋاننان كەم بولمايتىن نىيەتتىك سەنمىدىلىك سوماسىنا كەلىستى. (جالعاسى 2 - بەتتە)

شىندە، 8 "ئىرى كاسپ سالاسنا" تاراتقان قارىز اقشا 293 مىللىارد 200 مىللىون يۋانغا جەتپ، جالى تاراتقان سومانىڭ %6.26 دىن يەلگەن. 2022 - جىلدان بەرى ساۋدا - ونەر-كاسپ بانگەسى، اۋىل شارۋاشلىق بانگەسى، جۇڭگو بانگەسى، قۇرىلىس بانگەسى، قاتناس بانگەسى، پوچتا امانات بانگەسى سىندى مەمەلەكتە ھەشىگىندەگى 6 "ئىرى

انار بۇلت ۱ شىنجاڭ گازەتنىڭ تىلشىسى ۋاڭ يۇڭفېي 10 - ايدىڭ 30 - كۈنى ۋىرەجىدەن خابارلايدى. اۋتونومىيالى رايوندىق جەرگىلىكى فېنانستى باقلاۋ - باسقارۋ مەكەمەسەنەن ۋەسۇمىزشا، الدىڭ- 3 ماۋسەيدا اۋتونومىيالى رايونىمەن ستراتەگىيالىق سەلبەستىك كەلىمەن جاساسقان 9 بانگە شىنجاڭغا جىنى ئىر تىللىون 100 مىللىارد يۋان قارىز اقشا تاراتقان. مۇنىڭ

تارىم مۇناي الابىنىڭ گازى باتىستان شەسقا جانگىزە قۇبىر تورىنىڭ قامداغان گازى 340 مىللىارد نەكشەمەتدەن استى

انار بۇلت ۱ شىنجاڭ گازەتنىڭ تىلشىسى يۈي جىياڭيان، ەرىكتى ۋاڭ چىڭگاى 10 - ايدىڭ 30 - كۈنى ۋىرە-جىدەن خابارلايدى. جۇڭگو مۇناي تارىم مۇناي الابى بو-لىمىشە سەرىكتەستىگىنەن ۋەسۇمىزشا، 10 - ايدىڭ 30 - كۈنى ساعات 8 دەيىن تارىم مۇناي الابىنىڭ گازى با-تستان شەسقا جەتكىزۋ قۇبىر تورى ارقىلى جەتكىزگەن تايبىي گازى جىنى 340 مىللىارد تەكشەمەتدەن اسىپ، بەيچىڭ، شاڭخاي قاتارلى 15 ولگە، رايون، قالداعى، 120 نەشە "ئىرى، ورتا قالداعى 400 مىللىوننان استام تۇرەندى يىگىلىككە كەنەلتىپ، تومەنگى اعاردىڭ ەكونومىيالىق، قوعامدىق دامۇد-نا، خالىق تۇرمىسىنا پايدالانلارنىڭ گازبەن قامتاماسز ەتۈگە ۋزىدىكىسز "جىلى اعس" ۋستەگەن.

تارىم مۇناي الابىنىڭ تايبىي گازى جىنايتىن - جەتكە-زەتسەن "جۇرەگى" اتالغان گازى باتىستان شەسقا جەتكىزۋ 1 - بەكتى - تارىم مۇناي الابىنىڭ %85 تەن استام تايبىي گازىن سىرتقا جەتكىزۋ مىندەتتىن ارقالاعان، تايبىي گازدىڭ جوعارى اعارىنداى گاز قاينارلارنىڭ جانە تومەنگى اعارداى گاز جەتكىزۋ قۇبىر تورىن تۇتاشتارتىن ماڭزىدى توراپ بەكتى. 1 - ايدىڭ 18 - كۈنى باس شۇجى شى جىنپىڭ بەينە ەكران جالغانىمى ارقىلى جۇڭگو مۇناي تارىم مۇناي الابى سەرىكتەستىگى لۇننان مۇناي - گاز ساقتاۋ - تاسمالداۋ ورتالىقى گازى باتىستان شەسقا جەتكىزۋ 1 - بەكتى كىلا تايبىي گاز جىناۋ ۋىرەندەگى قىزمەتكەرلەرگە امانداسىپ، ولاردان حال سۇرادى.

قىملاستى ئاپسىرمانى ەستە بەرىك ساقناپ، بىيلىقى قىستان كەلەر جىلى كۆكتەمگە دەيىنگى گازبەن قامداۋدىڭ "ۋلكەن سىناغنا" بەتتە - بەت كەلپ، تارىم مۇناي الابى قىستا تايبىي گازبەن قامداۋعا داىىندىق جاساۋدى جاپپاي ويداعىداى سىستەپ، ۋندىرسى قۇاتى قۇرىلىسنىداى ۋنۇيىندى يىچەنەريالاردىڭ تاكلاماكان شولىندە ىلگەرەندى - كەيىندى ۋندىرسىكە قوسۇلۇن ىلگەرەلتتى. 10 - ايدىڭ 15 - كۈنى بوز تايبىي گازى ۋىرە جاقىتى ەتۋ زاۋودى سالنىپ، ۋندىرسىكە قوسىلىپ، (جالعاسى 2 - بەتتە)

خوتان ايماعىندا: 7 مىللىون 600 مىڭ مۇ قۇمبايىتاتان جەرە "جاسىل القاپ ىلگەرلەپ، قۇم شەگىندى"

انار بۇلت ۱ شىنجاڭ گازەتنىڭ تىلشىلەرى شىيە خۇيىيان، پەريزات ابدۇل 10 - ايدىڭ 30 - كۈنى خو-تاننان خابارلايدى. شىنجاڭنىڭ خوتان ەكولوگىيالىق ورتا-سىن قورعاۋ جانە شولەيىتتەنۇدەن جالىپلىق ساقتاۋ - وڭاۋ-دى جوعارى ساپالى دامىتۋ جىنالىستان ۋەسۇمىزشا، تاياۋ جىلداردان بەرى خوتان ايماعى ەگىستىككە اينالغان ورماد-دى قالپىنا كەلتىرۋ، جالىمىدى قالپىنا كەلتىرۋ، تۇياق كەستى جالىمىدى قالپىنا كەلتىرۋ سىياقتى ۋىرە قىدىرۋ شو-لەيىتتەنۇدى وڭاۋ يىچەنەرياسىن اتقارپ، 16 مىللىون 700 مىڭ مۇ ورمان بەلدەۋىن قالىپتاستىرغان، 39 مىللىون مۇ جايلىم قاۋلاي وسكەن. 7 مىللىون 600 مىڭ مۇ قۇمبايىتاتان جەر ۋىنەدى تىزگىندەلگەن، قۇمىدى بوران اۋا رايى بۇ-رىنى ۋار جىلغى 220 كۈننەن قازىردىگى 180 كۈنگە ازاىىپ، "قۇم ىلگەرلەپ، ادام شەگىندەن" "جاسىل القاپ ىلگەرد-لەپ، قۇم شەگىندەدى" تارىجى بۇرىلىس جۇزەگە اس-رىلغان.

10 - ايدىڭ 30 - كۈنى شىنجاڭنىڭ خوتان ەكولوگىيا-لىق ورتاسىن قورعاۋ جانە شولەيىتتەنۇدەن جاپلىق ساقتاۋ - وڭاۋدى جوعارى ساپالى دامىتۋ جىنالىسى اشىل-دى، سونمەن بىرگە جۇڭگو ىلىم اكاەدىمىيىسى شىنجاڭ ەكولوگىيا جانە جاعراپيا زەرتتەۋ ورنىنىڭ شەرىيا قۇمىدى ۋشول زەرتتەۋ بۇنىكتى قۇرىلغاندىنەنڭ 40 جىلدىعى قۇتتىقتالدى.

(جالعاسى 4 - بەتتە)

وقىرمانغا سىلئەمە

22 جاس جۇڭگو ئاتۇشى زەرتتەپ ئىلىم اسرۇدىن اياقتىلپ، نەردە سۇبىسپەنشىلىكپەن قۇشاستى:

شىنجاڭ سىسپىدى دا جارسىمىدى جەر ەكەن

2 - بەتتە

شى جىنپىڭ مەمەلەكەتتىك ايدەلەر بىرلەستىگى جاڭا كەزەكتى باسشلىق القاسنىڭ مۇشەلەرەمەن توپتىق اڭگىمەلەسكەندە بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك ايدەلەر سىتەرىن دامىتۋ جولىمەن بۇلجىماي جۇرىپ، قالىڭ ايدەلدەردى جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسز امانداندىرۋ قۇرىلىسنا جەلەكتىلەر كۇشنى قوسۇعا ۋىمىداستىرۋ، جۇمىلدىرۋ كەرەك

ساي چى قاتناسىتى

10 - ايدىڭ 30 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتەتنىڭ باس شۇجى، مەمەلەكتە ئوراعاسى، ورتالىق اسكەرى سىتەر كومىتە-تىنىڭ ئوراعاسى شى جىنپىڭ جۇڭخۇانچايدا مەمەلەكتەتتىك ايدەلەر بىرلەستىگىنىڭ جاڭا كەزەكتى باسشلىق القاسنىڭ مۇشەلەرەمەن توپتىق اڭگىمەلەستى-ئارى ماڭزىدى سوز سويلەدى. □ سۇرەتتى شىنخۇا اگەنتىگىنىڭ تىلشىسى جۇي پىڭ تۇسرىگەن

لىق جاساۋدى، قىزمەت ەتەۋدى دەن قويا، سۇبىسپەنشىلىكپەن ويداعىداى سىستەپ، ايدەلەر بىرلەستىكى رەفورماسىن ۋرتسى تەرەڭدەتتى، ساياسى سىپاتى، العاباسارلىق سىپاتى، بۇقارا-لىق سىپاتى ۋزىدىكىسز كۇشەيىپ، كوپىرلىك، دانەكەرلىك رولىن ونان ارى ساۋلەندىردى. پارتيا ورتالىق كومىتەتى ايدەلەر بىرلەستىگى قىزمەتتىن تولىق تۇرقاقتاندىردى، مەمەلەكەتتىك ايدەلەر بىرلەستىگىنىڭ جاڭا كەزەكتى باسشلىق القاسنى قىلماستى ۋمىت ارتادى. (جالعاسى 2 - بەتتە)

دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇدىڭ شەشۇشى جەڭسىنە قول جەتكىزۋ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇ-دان قامال ۇ شەشۇشى شايقاسىن جۇرگىزۋ، جاڭا تىپتى ايدارشا ۋىرۇس نىدەتسە قارىسى اتتائۇ، ىلىم - تەنىكايدا جاڭالىق اشۇ، اۋىل - قىستاتتى گۇلدەندىرۋ سىياقتى نەگىزگى شايقاس مايداندارىندا ەرىلىكپەن شايقاس جۇرگىزۋگە جۇمىلدىرىپ، ۋىمىداستىرىپ، وتباسى، وتباسى تارىبەسى، وتباسى سىتىلى قۇرىلىسنى جاسامپاز-دەقپەن ىلگەرلەتتىپ، ۇققىتى قورعاۋدى، قامقور-

دەر دامۇ ورتاسىن ۋرتسى ساپاللاندىرىپ، ايدەلەر سىتەرىن ىلگەرلەتۋدە تارىجى سىپاتىنى تاپسىقا قول جەتكىزدى. وتكەن 5 جىلدا ۋار دارەجىلى ايدەلەر بىرلەستىگى ۋىمە-دارى پارتيا ورتالىق كومىتەتنىڭ شەشەيدە-رىن، ورنالاستىرۇلارنىڭ مۇقيات داىبەكتىلەندى-رىپ، تىپاناققاندىرىپ، جەتەكشىلىك ەتۋ، قىزمەت ەتەۋ، بايلانسى جاساۋ قىزمەت جاۋاپ-كەرىشلىگىن شىنايى اتقارپ، قالىڭ ايدەلدەردى جوعارى ساپالى دامۇدى ىلگەرلەتۋ، جاپپاي

جارسىمدى كورىكتى مەكەن، وتباسى - وتان ۇلى سۇبىسپەنشىلىگى

— جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ وسى زامانىسى وركەنىيەتنىڭ تارباغاتاي فورماتىياسىن سەزىنۋ

□ انار بۇلت ۱ شىنجاڭ گازەتنىڭ تىلشىلەرى شياۋ چۇنفي، ۋي يۇڭگۇي، ۋايدا

اسرەسە، سولاردىڭ شىندە باۋىرساقپەن سچۇاند-نىڭ تۇزدالغان كوكونىسىن بىرگە جەۋ قوناقار-دىڭ قىزۇ قارىسى ۇلۇنا بولەندى. الاقانداي قۇرماش مازىرىندە جۇڭخۇا وركەنىيەتنىڭ ۇلىسى، شەبەرلىكپەن ۋامىن كەلتىرۋ، ۋبارىن تولىق قامتۇ، قاتار ۋومىر ۋسۇرۇ، ۋوزارا ۋىلەستىرۋ قامتىلغان. ئۇن بەردەسى جاپبەلغاندا، بەيلا تاامجا-يىنان بولكا، بالگۇلىشەنىڭ خوش ۋىسى اڭقىپ قانا قالماستان، مۇزىكا ۇنى دە شىغاندايدى: گارمون، گىتار، دومبىرا، دۇنتار... ويناقى، قۇبىلجىغان، مۇڭلى مۇزىكا ۇنى بولەك بولمە-لەردەن ۋالسىن - ۋالى شارىقتايدى: «شىياۋبايد-ياڭ»، «مەن جانە مەنىڭ وتانىم» سىياقتى كلاسسىكالىق اندەر مەن «ۋىر رۇمكا بال شاراپ»، «ۋۇ، قارا كوزىم» سىياقتى شىنجاڭنىڭ خالىق اندەرى اسقاقتا شىرقالدى. بۇل تارباغاتايلىقتاردىڭ تۇرمىسى ۋاسىلد-نىڭ ۋىرە نىشام كورىنىسى. كوپىشلىك ماقاننا بىلاي دەيدى: تارباغاتايلىقتار بار جەردە ۋار ۋاقىتتا ۇلتتار نىتىماعى ۋان - ۋى كەشىن وتكىزۋ-گە بولادى.

توي دا تارباغاتايلىقتاردىڭ وزگەشە تۇرمىسى ۋاسىلنىن اىگىلەيدى. (جالعاسى 3 - بەتتە)

دا ۋىر ۋتۇرلى تۇرمىسى ۋاسىلى. تۇرلىشە ۇلت-تاردىڭ تۇرلىشە مادەنىيەتى تۇرلىشە تۇرمىسى تا-سىلىنىن بەينەلەنەدى. تارباغاتاي ايماعىندا ۋار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تەرەڭدەي ارالاسۇى، شىتەسۇى، نوسۇسى ار-قىلى ۋىر تۇرلى بارنىشا مول، كوركەمدىكتەن بىرگە ۋلازاتتانتان تۇرمىسى ئاسىلى قالىپتاستى. شاۋەشەك قالاسى بەيلا تاامجايى ورسىشا تاامدارمەن اىگىلى. ونىڭ قۇرماش ۋمازىرى وزگەشە ەرەكشەلىككە يە:

قۇرماش مازىرىندە ئاتتى پىراندەك، ۋارىنا، جاس جەمىسى، تاماق دىندىنە سۇرىپا، سۇق تاام، سىتق تاام، تاماقتان كەيىنگى ئاتتى تاام سىياقتىلار بار ۋارى اىرىم تاماق تۇزىمىن قولداد-عان، ۇلشەمدى باتىششا تاام ۇلگىسى. الاقانداي قۇرماش ۋمازىرى توسۇدىڭ كوركەمدىگىن اىگىلەدى: بۇل ۋتاتتى پىراندەك-تەر، تاامدار ۋسى جۇزىندە شىنجاڭداى ۋار ۇلتنىڭ ۋامىدى تاامدارنىڭ توسۇسى. مۇندا ورس بولكاسى مەن باقالي، تاتار ۇلتىنىڭ بال-گۇلىشەسى قارا كوزى، قازاق ۇلتىنىڭ سۇرلەند-گەن ەتى، باۋىرساقى جانە ۋىيۇر ۇلتىنىڭ سادە-ساسى، تاغى بۇعا پىسىرىلغان بالىق، شىنجاڭ شەرىك لايمانى، مايسىز قۇرىلغان جاڭا كوكو-نىس، كارتوپ - شاپان سالانى سىياقتىلار بار.

ۇلت بۇقاراسىنىڭ توسى قونستانۇ سالىستىرماسى %100 كە جەتپ، كەڭ كۆلەمدى ۋوزارا كىرىكەپلى قوعامدىق قۇرىلم مەن ەلۋمەتتىك ۇماق ورتاسى قالىپتاسقان.

كوپ نەگىزدى ۇلت قۇرىلمى، ۋار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ۋوزارا كىرىكەپلى قونستانۇى، كوپ ۇلتتى وتباسىنىڭ مولدىسى... تارباغاتايلە-تاردىڭ ايتقانداى، ولار اناردىڭ دانىندەي تەمىز ۇيسقان، بىتە قايناسقان "انار شىرىنىنا" اينالغان. تالاي جىلداردان بەرى ۋار ۇلت تە-رەڭدەي ارالاسىپ، شىتەسەپ، توسەسىپ، تاربا-غاتاي ايماعىندا شت جاڭا مادەنىيەت فورماتىياسى جارىققا شىعەپ، ۋار ۇلتنىڭ ەرەكشەلىگىن ساقتاۋ-مەن بىرگە، جۇڭخۇا ۇلتىنا ورتاق "جارسىمدىلە-تى قادىرلەۋ"، وتباسى مەن وتان ۋىر تۇلعالى بولۇ سىندى مادەنىيەت ماىەگىن دە اناعۇرلىم اىگە-لىپ، ادامدارعا مىناي تەرەڭ سەزىندىردى: جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ قۇدرەتتى شىنايى موبىنداۋ دەڭگەيى جانە ۇبىسۇ قۇاتى قۇلمىدەن، قاندا-تەننىدا مەمس، قايتا مادەنىيەتتە، وركەنىيەتتەندە.

تۇرمىسى ۋاسىلى: بارنىشا مول، كوركەمدىكتەن بىرگە ۋلازاتتانتاندى

مادەنىيەت بەلگىلى دارەجەدەن الپ ايتقان-

شەكەرلى تەكسەرۋ - زەرتتەۋ

"قايسى ۇلتسىز؟" "جۇڭخۇا ۇلتىمەن!"

تارباغاتاي ايماعىندا بۇل سىرت جەردەن كەلگەن ادامدار مەن جەرگىلىكتى ادامدار ارا-سىندا ۇنەمى كەزدەسەتتىن سۇرۇ - جاۋاپ سانا-لادى.

تارباغاتاي ايماعى وتانىمىزدىڭ باتىس سولتۇستىك شەكاراسىنا ورنالاسقان، جەلەلدەن كوپ ۇلت شوغىرى قونستانغان ۋىر، حانزۇ، قازاق، ۋىيۇر، موڭغۇل، خۇيزۇ، داعۇر، ورس، قىرغىز، سىبە، مانزۇ، وزبەك، تاتار، دۇڭشىياڭ، سالا، زانزۇ، تاجىك، مياۋزۇ، بۇي، چاۋشىيان، يىزۇ، دۇڭزۇ، ياۋزۇ، تۇجىيا، بايزۇ، يۇيگۇ، تۇزۇ، جۇاڭزۇ، چىياڭزۇ، ەۋەنكىسى سىياقتى 29 ۇلت جاسايدى، جىنى 330 مىڭ وتباسى بار، مۇنىڭ شىندە 11 مىڭ وتباسى ەكى نەمەسە كەدەن ارتىق ۇلتان قۇرالغان. شاۋەشەك قالاسى سىياقتى جەرلەردە بۇل سالىستىرما %20 كە جەتەدى. ۋورت ۇرپاق ۋىر وتباسىندا تۇرانتىن ۇلكەن شاڭراق 7 - 8 ۇلتان قۇرالغان قۇبلىس تارباغاتاي ايماعىندا تاڭ قالاتىن ۋسى مەمس. تارباغاتاي ايماعىنىڭ ۋارقايسى ۇدان ورتالىقتارىدا جانە شاۋەشەك قالاسىندا، ساۋان قالاسىندا ۋار